

Nr 122.

Av herrar **Jonsson** i Järvsand och **Andersson** i Alfredshem,
om förhöjt anslag till pensionsstyrelsens invaliditetsförebyggande verksamhet.

1. Inom pensionsstyrelsens invaliditetsförebyggande verksamhet har yrkesutbildningen kommit att bli av allt större betydelse. Med pensionsstyrelsens stöd ha ständigt flera partiellt arbetsföra kunnat återinpassas i produktionen efter genomgången utbildning eller med hjälp till igångsättande av självständig verksamhet. Denna pensionsstyrelsens verksamhet har varit desto mera betydelsefull som den beviljade utbildningen kunnat göras mångårig och kvalificerad, möjligheter som arbetsmarknadsstyrelsen tidigare saknat.

Pensionsstyrelsens bidrag utgår med $\frac{3}{4}$ av nettokostnaderna men är därjämte maximerat till högst 2 000 kronor per år, vilken summa endast undantagsvis får överskridas. Efter den kraftiga försämring av penningvärdet, som ägt rum sedan ovannämnda belopp fastställdes och som betytt ökade utgifter för kost, logi, utbildningsmaterial och resor, har maximibeloppet 2 000 kronor per år visat sig i många fall alldeles otillräckligt, särskilt då den utbildade haft familj att sörja för.

Pensionsstyrelsen påpekar, att beloppet numera i åtskilliga fall icke täcker $\frac{3}{4}$ av nettokostnaden för utbildningen, och föreslår därför att beloppet höjes till 2 500 kronor.

Pensionsstyrelsen har — trots att den föreslagna höjningen kommer att medföra en avsevärd ökning av utgifterna — icke ansett sig behöva föreslå ökad medelsanvisning till styrelsens yrkesutbildande verksamhet. Arbetsmarknadsstyrelsen lämnar nämligen numera bidrag till utbildning av partiellt arbetsföra i vissa fall, där utbildning hittills ordnats genom pensionsstyrelsen, varför denna senare räknar med en minskning i denna sin verksamhet. Departementschefen anser oaktat detta att höjningen av beloppet tills vidare bör begränsas till 300 kronor.

Det är emellertid alldeles uppenbart, att en höjning från 2 000 kronor till 2 300 kronor, d. v. s. med endast 15 %, är alldeles otillräcklig och måste innebära avgjort sämre levnadsbetingelser för den som genomgår yrkesutbildning genom pensionsstyrelsens försorg. Eftersom vissa sjukdomsgrupper, t. ex. de tuberkulösa, för att undvika recidiv i sjukdomen äro beroende av en god närings- och bostadsstandard, är detta mindre lämpligt. Förhållandet är desto mer omotiverat som arbetsmarknadsstyrelsen under det gångna budgetåret kunnat höja sina omskolningsbidrags maximibelopp från 250—300 kronor i månaden, beroende på ortsgrupp, till 300—350 kronor i månaden. Det är ur alla synpunkter rimligt, att pensionsstyrelsens maximibidrag för

yrkesutbildande verksamhet höjes från 2 000 kronor till 2 500 kronor per person och år.

2. Pensionsstyrelsen beräknar för budgetåret 1952/53 ett medelsbehov av 350 000 kronor till igångsättande av självständig verksamhet, vilket innebär en uppräknig med 175 000 kronor. Härvid är dock att märka, att 50 000 kronor avsetts att vidga möjligheterna att bidra till kostnaderna för anskaffande av motordrivna invalidvagnar.

Styrelsen kan efter avslutad yrkesutbildning lämna bidrag till anskaffande av maskin- och verktygsutrustning eller — då synnerliga skäl tala därför — även till andra kostnader, som äro förbundna med igångsättande av självständig verksamhet. Också här gäller att styrelsen aldrig bidrager med hela kostnaden, utan vederbörande själv, hans anhöriga eller hemortskommun ha att ansvara för viss del, i regel $\frac{1}{4}$ av densamma. Det högsta belopp, som kan utgå till en och samma person, är fastställt till 5 000 kronor.

Pensionsstyrelsens anslag för ändamålet ha emellertid varit så otillräckliga, att endast en förhållandevis ringa del av anslagsbehovet kunnat täckas genom bidrag, medan den övervägande delen måst bestridas av kommunerna enligt fattigvårdslagen. Under senare år har i regel det av pensionsstyrelsen lämnade bidraget icke överstigit 2 000 kronor per person, vilket är väl avlägset ifrån det tänkta maximibeloppet 5 000 kronor, som i många fall måste anses vara en naturlig summa för näringshjälp. Departementschefen har icke ansett sig kunna tillstyrka större ökning av anslaget än med 100 000 kronor. Då behovet av medel till motordrivna invalidvagnar knappast kan reduceras, skulle de otillfredsställande förhållandena fortsätta beträffande de alltför låga beloppen till dem som starta självständig verksamhet. Med anledning härav och då det är värdefullt att de partiellt arbetsföra givas möjlighet medverka i produktionen, förefaller det motiverat, att pensionsstyrelsens uppräknig med 175 000 kronor föredrages framför departementschefens förslag om 100 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställa vi att riksdagen måtte besluta,

1. att maximibeloppet vid yrkesutbildning ändras från 2 000 kronor till 2 500 kronor och

2. att medelsbehovet för igångsättande av självständig verksamhet beräknas till 350 000 kronor, vilket innebär en uppräknig med 175 000 kronor, och

3. att därför till åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet för budgetåret 1952/53 anvisas ett reservationsanslag av 11 690 000 kronor i stället för av departementschefen föreslagna 11 615 000 kronor.

Stockholm i januari 1952.

Sigfrid Jonsson,
Järvsand.

K. J. Andersson,
Alfredshem.